

Dinàmiques en l'organització social i econòmica del territori de Tarragona entre els segles VI-X

TESI DOCTORAL

Doctorand: Xavier Gonzalo

Director/s: Josep M. Macias i Ramon Martí (UAB)

Dates: 30/01/2013 -

Aquest projecte de tesi doctoral pretén oferir una explicació històrica, econòmica i social dels processos que van tenir lloc entre la desaparició de l'Estat romà i la implantació del sistema jurídic-econòmic feudal, en una regió i una ciutat que va passar de tenir un paper clau en la romanització de la Península Ibèrica a ser "oblidada" durant els segles IX-X pels dos grans Estats propers: al-Andalus i el comtat de Barcelona.

L'àmbit d'estudi és el de la ciutat de Tarragona i el seu territori, l'antic *Ager Tarraconensis*, que, naturalment, va variar segons el context sociopolític. Així, mentre que a finals del segle V aquest territori s'estendria des de les muntanyes del Prades fins al riu Llobregat i des de la Conca de Barberà fins al mar, a partir d'un moment indeterminat entre finals del segle VIII i el segle IX semblaria que aquest territori es va veure reduït, com mostraria l'aparició d'altres centres territorials, com seria el cas d'Olèrdola al Penedès o Barberà a la Conca. Resta clar, doncs, que la ciutat de Tarragona i el seu territori representen un veritable laboratori de recerca per reconèixer les dinàmiques socials que van possibilitar el manteniment d'unes estructures Estatals una vegada desaparegut l'Imperi romà, així com els processos sociohistòrics que van caracteritzar allò que coneixem com Antiguitat Tardana i Alta Edat Mitjana.

La recerca duta a terme fins ara, ens ha permès proposar que el territori de Tarragona va experimentar una sèrie de transformacions socioeconòmiques al llarg dels segles VI-X que poden ser detectades i explicades en un context geogràfic més ampli. La ratificació,

corroboració o modificació de la nostra incipient trajectòria d'investigació passa per l'estudi arqueològic del territori que, en el nostre projecte, centra els seus esforços en l'anàlisi dels espais domèstics i del seu *instrumentum*.

En aquest sentit es proposa una revisió dels materials ceràmics més moderns dels projectes que es desenvolupen en el conjunt de la Catedral, en l'amfiteatre -revisió de materials antics-, en la Torre de l'Antigua Audiència, la zona portuària de la ciutat o en el futur projecte del Circ romà de Tarragona. També es proposa la revisió de contextos del territori, com ara els interessants conjunts de Centelles, Torre Bargallona o el castell del Catllar. L'objectiu no es revisar unes produccions ja conegudes sinó endinsar-se en els complex món dels segles VII-IX.

També es tindrà en compte l'estudi territorial, entès com l'observació crítica dels diversos assentaments rurals excavats fins a l'actualitat i la seva integració dins del control territorial que exercia la ciutat de Tarracona.